

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
den 12 december 1996 *

I mål T-99/95,

Peter Esmond Stott, företrädd av Kenneth Parker, QC, och Rhodri Thompson, barrister, i England och Wales, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Elvinger och Hoss, 15, cte d'Eich,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Hans Gerald Crossland och Julian Currall, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Carlos Gmez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 28 december 1994 om avslag på sökandens klagomål mot ett beslut från direktören för JET av den 13 juni 1994 om att vägra att låta honom ingå i kommissionens personal som tillfälligt anställd, samt om ersättning för den skada som sökanden har lidit till följd av detta beslut,

meddelar

* Rättegångsspråk: engelska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordföranden H. Kirschner samt domarna C.W. Bellamy och A. Kalogeropoulos,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören B. Pastor,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 28 mars 1996,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 Samarbetsprojektet Joint European Torus (JET), Joint Undertaking (nedan kallat JET eller samarbetsprojektet) upprättades för en period om 12 år räknad från den 1 juni 1978 genom rådets beslut 78/471/Euratom av den 30 maj 1978 (EGT nr L 151, s. 10) [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå], vilket fattades med stöd av artiklarna 46, 47 och 49 i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallat Euratomfördraget). Tiden för samarbetsprojektet förlängdes först till och med den 31 december 1992 (rådets beslut 88/447/Euratom av den 25 juli 1988, EGT nr L 222, s. 4), därefter till och med den 31 december 1996 (rådets beslut 91/677/Euratom av den 19 december 1991, EGT nr L 375, s. 9) och slutligen till och med den 31 december 1999 (rådets beslut

96/305/Euratom av den 7 maj 1996, EGT nr L 117, s. 9). Avsikten med samarbetsprojektet är att, som ett led i gemenskapens fusionsprogram och till nytta för deltagarna i det programmet, uppföra, driva och utnyttja en stor torusmaskin av Tokamak-typen och därtill hörande hjälpfaciliteter (nedan kallat projektet).

- 2 I enlighet med artikel 1 i stadgarna för JET (nedan kallade stadgarna) [vid över-sättningen fanns ingen svensk version att tillgå] som har fogats till ovannämnda beslut, har JET sitt säte i Culham, Förenade kungariket, hos United Kingdom Atomic Energy Authority (nedan kallad UKAEA eller värdorganisationen). För närvarande är Euratom, värdorganisationen (UKAEA), motsvarande organisationer i andra medlemsstater i Euratom och Schweiziska edsförbundet medlemmar i samarbetsprojektet.
- 3 Samarbetsprojektets organ utgörs av styrelsen för JET och direktören för projektet (artikel 3 i stadgarna). Styrelsen för JET, som består av representanter för samarbetsprojektets medlemmar, ansvarar för ledningen av samarbetsprojektet och fattar de grundläggande besluten för projektets genomförande (artikel 4).
- 4 Artikel 8 i stadgarna avser projektgruppen. Enligt artikel 8.1 består denna grupp dels av personal från medlemmarna i JET, i enlighet med artikel 8.3 (där det anges att samarbetsprojektets medlemmar skall ställa kvalificerad personal till dess förfogande), dels av "annan personal". Dessa två personalkategorier rekryteras i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 8.4 och 8.5.

— Artikel 8.4 lyder på följande sätt: "Personal som ställs till förfogande av värdorganisationen fortsätter att vara anställda av denna organisation på de anställningsvillkor som organisationen föreskriver och placeras i samarbetsprojektet av organisationen."

— Artikel 8.5 lyder på följande sätt: ”Om inte något annat bestäms i vissa enskilda fall, i enlighet med de förfaranden för tjänstetillsättning och ledning av personal som skall fastställas av styrelsen för JET, rekryteras den personal som ställs till förfogande av andra medlemmar i samarbetsprojektet än värdorganisationen, samt all annan personal, av kommissionen till tillfälliga tjänster, i enlighet med anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska gemenskaperna, och placeras i samarbetsprojektet av kommissionen.”

Enligt artikel 8.8 i stadgarna ”åtar sig [alla medlemsorganisationer] att återanställa den personal som de har ställt till projektets förfogande och som kommissionen har rekryterat som tillfälligt anställda, så snart denna personal har avslutat sitt arbete i projektet” (det så kallade systemet med returbiljetter).

- 5 Dessa bestämmelser kompletteras av ”tilläggsbestämmelser för anställning och ledning av personalen i det gemensamma företaget JET” (nedan kallade tilläggsbestämmelserna) [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå], som JET-rådet har antagit med stöd av artikel 8.5 i stadgarna.

Bakgrunden och förfarandet

- 6 Sökanden är en brittisk medborgare som ingår i personalen vid UKAEA och som har tjänstgjort vid JET sedan den 2 april 1979. Han har där innehaft tjänsten som chef för experimentavdelning 1 sedan år 1981. Hans tjänstgöring förlängdes för sista gången genom beslut som styrelsen för JET fattade den 17 och den 18 juni 1992 (bilaga A2.3 till ansökan).
- 7 Sökanden försökte upprepade gånger att få sin ställning som anställd vid UKAEA med tjänstgöring vid JET utbytt mot en ställning som tillfälligt gemenskapsanställd. Han var bland annat sökande i målet Ainsworth m. fl. mot kommissionen

och rådet (domstolens dom av den 15 januari 1987 i mål 271/83, 15/84, 36/84, 113/84, 158/84, 203/84 och 13/85, Rec. s. 167, nedan kallat målet Ainsworth). Han var dessutom en av de 206 personer som undertecknade den till Europaparlamentet ställda petition nr 188/90 av den 22 februari 1990. Han har vid tre tillfällen (år 1986, 1989 och 1992) varit uppförd på reservlistor avsedda för tillsättning av vetenskapsmän i tjänster på hög nivå vid gemenskapen och blev år 1989 erbjuden tjänsten som avdelningschef för "fusionsprogrammet" (termisk kärnfusion) vid generaldirektoratet för vetenskap, forskning och utveckling (GD XII). Han var tvungen att tacka nej till denna tjänst av personliga skäl.

- 8 Genom skrivelse av den 18 januari 1993 vände sig sökanden till direktören för JET med en ansökan om tillfällig anställning vid gemenskapen. Då han inte fick något svar på sin ansökan, anförde klaganden den 12 augusti 1993 ett klagomål mot det tysta avslaget på ansökan. Kommissionen avslog detta klagomål genom ett beslut av den 14 januari 1994, mot vilket sökanden väckte talan vid förstainstansrätten (förstainstansrättens dom av denna dag i mål T-177/94 och T-377/94, Altmann m. fl. mot kommissionen och Casson m. fl. mot kommissionen, ännu inte publicerat i rättsfallssamlingen, nedan kallat målet Altmann).
- 9 I skrivelse av den 3 december 1993 (bilaga A2.6 till ansökan) bad sökanden direktören för JET att vidta de åtgärder som var nödvändiga för att kommissionen skulle ge honom tillfällig anställning vid gemenskapen, på grundval av den "returbiljett" som den svenska medlemmen i JET, Naturvetenskapliga forskningsrådet, skulle ha beviljat honom i form av ett återanställningserbjudande som den 7 oktober 1993 hade lämnats av professor J. R. Drake på uppdrag av (den svenska) Kungliga Tekniska Högskolan (nedan kallad KTH) (bilaga A2.4 till ansökan). I samma skrivelse påminde sökanden direktören för JET om att denne några månader tidigare hade gjort sökanden uppmärksam på att han kunde komma i fråga för en anställning vid Euratom, om han lyckades erhålla en "returbiljett" från en av medlemmarna i JET.

- 10 Direktören för JET svarade sökanden genom en skrivelse av den 11 januari 1994 i vilken han angav följande (bilaga A2.7 till ansökan):

”Jag har mottagit Er skrivelse av den 3 december 1993 angående begäran om byte till en tjänst vid JET Euratom.

Då vi för en tid sedan diskuterade om Ni eventuellt kunde komma i fråga för en Euratom-tjänst vid JET, upplyste jag Er om att ett av villkoren var att Ni hade erhållit en giltig ’returbiljett’ från en annan sammanslutning än AEA. Drakes brev till Er av den 7 oktober 1993 (av vilket Ni har skickat mig en kopia) utgör inte någon garanti för återanställning.”

- 11 Genom skrivelse av den 16 maj 1994 (bilaga A2.9 till ansökan) vidarebefordrade sökanden till direktören för JET ett nytt brev som KTH hade skickat honom den 2 maj 1994 (bilaga A2.8 till ansökan). Sökanden hävdade att detta brev utgjorde en sådan garanti för återanställning som krävdes enligt den ovan nämnda skrivelsen av den 11 januari 1994, eftersom det hade en lydelse som liknade den i många andra ”returbiljetter” som JET tidigare hade godtagit. Vid samma tillfälle upprepade han sin begäran om att åtgärder skulle vidtas för att ge honom en tillfällig anställning, varvid han angav att han hade för avsikt att säga upp sig från sin tjänst vid UKAEA efter det att kommissionen hade givit honom ett tillfredsställande erbjudande, men innan han trädde i tjänst hos denna institution.
- 12 I skrivelse av den 13 juni 1994 (bilaga A2.10 till ansökan) gav direktören för JET sökanden följande svar:

”Då kommissionen för närvarande ingående granskar rekryteringen av tillfälligt anställda för tjänstgöring vid JET, med anledning av budgetsårigheter och det faktum att JET skall avslutas den 31 december 1996, måste jag tyvärr upplysa Er om att jag för ögonblicket inte har någon möjlighet att bifalla Er ansökan.”

- 13 I en skrivelse till kommissionens generalsekreterare av den 7 september 1994 (bilaga A2.11 till ansökan) anförde sökanden med stöd av artikel 90 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna (nedan kallade tjänsteföreskrifterna) och artikel 73 i de anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska gemenskaperna (nedan kallade anställningsvillkoren) ett klagomål, vilket diariefördes den 13 september 1994 under nr R-654/94 (bilaga A2.1 till ansökan), mot det beslut att avslå ansökan om anställning som framgick av skrivelsen av den 13 juni 1994 från direktören för JET.
- 14 I detta klagomål gjorde sökanden bland annat gällande (se bilagorna A2.13—A2.19 till ansökan) att skälen för avslaget på hans ansökan var vaga och ofullständiga, särskilt med beaktande av det faktum att en förlängning av samarbetsprojektet JET fram till och med år 1999 öppet hade diskuterats sedan minst ett år tillbaka, att en sådan förlängning hade godkänts av styrelsen för JET och att det var mycket troligt att samarbetsprojektet åter skulle komma att förlängas efter år 1999. Sökanden anförde vidare att avslaget på ansökan stred mot stadgarna och tilläggsbestämmelserna samt mot ett antal uttalanden från kommissionen och UKAEA. Sökanden begärde följaktligen att tillsättningsmyndigheten skulle rekrytera honom som tillfälligt gemenskapsanställd enligt artikel 8.5 i stadgarna, på samma villkor som den övriga personal i JET som har anställts med stöd av nämnda artikel 8.5. Sökanden begärde vidare att denna rekrytering skulle ske skyndsamt och att han skulle ersättas för den skada som han hade lidit.
- 15 Kommissionen avlog detta klagomål genom beslut av den 21 december 1994, vilket delgavs sökanden i en skrivelse av den 28 december 1994. Sökanden undertecknade mottagningsbeviset den 11 januari 1995 (bilaga 3 till ansökan). I sak har kommissionen bland annat gjort gällande att

— skälen för det avslag på sökandens ansökan som gavs av direktören för JET fanns angivna i skrivelsen av den 13 juni 1994 och var klara, otvetydiga och fullständiga,

— när kommissionen beslöt att inte vidta någon rekrytering av tillfälligt anställda i dåvarande läge, av de skäl som angavs i skrivelsen från direktören för JET, höll den sig inom gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning,

eftersom den handlade i tjänstens intresse och varken gjorde en oriktig bedömning eller gjorde sig skyldig till maktmissbruk, och då sökanden för övrigt inte hade lämnat någon uppgift som kunde ge anledning att betvivla att direktören i detta fall hade utövat sin befogenhet för skönsmässig bedömning på ett korrekt sätt.

- 16 I samma beslut lade dessutom kommissionen ett nytt skäl till de som direktören för JET hade åberopat till stöd för sitt beslut av den 13 juni 1994, och gjorde gällande att såväl ansökan som klagomålet från Peter Stott gick ut på en begäran om att JET skulle utöva sin befogenhet för skönsmässig bedömning i fråga om rekrytering för att inrätta en ledig tjänst som motsvarade posten som chef för experimentavdelning 1, eller som var likvärdig med den, och sedan meddela personalen om denna lediga tjänst i enlighet med artikel 5.2 i tilläggsbestämmelserna samt slutligen bortse från alla andra sökande från denna tjänst så att Peter Stott skulle kunna "utses" efter det att han sagt upp sig från sin tjänst vid UKAEA. Kommissionen ansåg att ett sådant förfarande skulle stå i klar strid med tjänstens intresse och vara rättsstridigt såväl formellt som i sak.
- 17 Det är mot denna bakgrund som sökanden, genom ansökan som ingavs till förstainstansrättens kansli den 7 april 1995, har väckt den aktuella talan.
- 18 Efter att ha tagit del av referentens rapport beslöt förstainstansrätten (andra avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet och har genom skrivelse av den 12 december 1995 ställt vissa frågor till svaranden som har svarat genom en skrivelse som inkom till förstainstansrättens kansli den 15 februari 1996. Förstainstansrätten begärde för övrigt att sökanden skulle inställa sig personligen.
- 19 Parterna har utvecklat sin talan och svarat på förstainstansrättens muntliga frågor vid det offentliga sammanträde som hölls den 28 mars 1996.

Parternas yrkanden

20 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

- 1) ogiltigförklara det beslut som kommissionen fattade den 28 december 1994, riktat till sökanden,
- 2) ålägga kommissionen att förelägga direktören för samarbetsprojektet JET att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sökanden skall kunna bli tillfälligt anställd vid kommissionen i enlighet med artikel 8.5 i JET Joint Undertakings stadgar, utan att tvinga sökanden att först säga upp sig från sin nuvarande tjänst vid JET eller att söka en annan tjänst vid JET,
- 3) förplikta kommissionen att utge ersättning till sökanden för den skillnad i hans anställningsvillkor som blev följden av att direktören för JET underlät att agera med anledning av sökandens skrivelse till honom av den 16 maj 1994, och
- 4) förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

21 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan som helt ogrundad,

— besluta om rättegångskostnaderna enligt gällande bestämmelser.

Talans upptagande till sakprövning

- 22 Eftersom villkoren för att uppta talan till prövning hör till tvingande rätt, får förstainstansrätten ex officio pröva om de är uppfyllda och dess prövning är inte begränsad till parternas yrkanden om att talan skall avvisas (domstolens dom av den 23 april 1986 i mål 294/83, *Les Verts mot parlamentet*, Rec. s. 1339, 1364, förstainstansrättens dom av den 6 december 1990 i mål T-130/89, *B. mot kommissionen*, Rec. s. II-761, punkterna 13 och 14).
- 23 Sökanden i detta mål är också sökande i målet *Altmann* och det ankommer därför på förstainstansrätten att ex officio kontrollera om det föreligger hinder i form av litispændens för den aktuella talan (domstolens dom av den 26 maj 1971 i mål 45/70 och 49/70, *Bode mot kommissionen*, Rec. s. 465, dom av den 17 maj 1973 i mål 58/72 och 75/72, *Perinciolo mot rådet*, Rec. s. 511, och dom av den 19 september 1985 i mål 172/83 och 226/83, *Hoogovens Groep mot kommissionen*, Rec. s. 2831). Det åligger dessutom förstainstansrätten att ex officio kontrollera om en ogiltigförklaring — genom den idag meddelade domen i målet *Altmann* — av kommissionens beslut av den 14 januari 1994, om att inte rekrytera sökanden till en tillfällig tjänst vid gemenskapen, skulle medföra att förevarande talan förlorade sitt föremål och att det därför inte finns någon anledning att döma i målet.
- 24 Beträffande frågan om litispændens vill förstainstansrätten påpeka att förevarande talan avser en ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 28 december 1994 om att inte rekrytera sökanden till en tillfällig tjänst vid gemenskapen på grundval av en "returbiljett" som hade utfärdats av den svenska medlemmen i styrelsen för JET, medan talan i målet *Altmann* avser en ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 14 januari 1994 om att inte rekrytera sökandena till tillfälliga tjänster vid gemenskapen i egenskap av "annan personal" i den mening som avses i artikel 8.5 i stadgarna. Av de inlagor som parterna har ingivit i de båda målen framgår för övrigt att sökandena har åberopat olika grunder till stöd för sina respektive talan. Eftersom det rör sig om två fall av talan som syftar till ogiltigförklaring av skilda rättsakter, antagna på olika rättsliga grunder, och talan i de båda målen stöds av

olika grunder, anser förstainstansrätten att det inte föreligger litispendens (se, a contrario, domstolens dom av den 22 september 1988 i mål 358/85 och 51/86, Frankrike mot parlamentet, Rec. s. 4821, punkt 12).

- 25 Denna slutsats hindras inte av det faktum att de grunder och argument som sökanden har anfört i målet Altmann och de som han har anfört till stöd för den förevarande talan är motstridiga, i varje fall i viss utsträckning, eftersom han till stöd för sitt andrahandsyrkande i det förra målet har anfört att artiklarna 8.4 och 8.5 i stadgarna är rättsstridiga, medan han i föreliggande mål har åberopat samma artikel 8.5 till sin fördel för att styrka att det angripna beslutet är ogiltigt.
- 26 Som förstainstansrätten just har konstaterat har sökanden nämligen i föreliggande mål begärt att kommissionen skall rekrytera honom till en tillfällig tjänst vid gemenskapen, inte i egenskap av "annan personal" i den mening som avses i artikel 8.5 i stadgarna, utan som "personal som ställs till förfogande av andra medlemmar ... än värdorganisationen" i den mening som avses i denna bestämmelse. Sökanden har inte heller på något sätt påstått att stadgarna skulle vara rättsstridiga, utan har tvärtom hävdats att en korrekt tillämpning av dessa stadgar borde föranleda svaret att tillmötesgå hans begäran. Det skall i detta hänseende preciseras att den förklaring om att artiklarna 8.4 och 8.5 i stadgarna inte skall tillämpas som förstainstansrätten i målet Altmann har lämnat som svar på sökandenas yrkanden, på det sätt som anges i punkterna 131 och 141 i domen, kan inte hindra Peter Stott från att väcka talan om ogiltigförklaring av ett senare tillkommet enskilt beslut utan att på nytt framställa en invändning om rättsstridighet med stöd av artikel 156 i Euratom-fördraget.
- 27 Mot denna bakgrund kan talan upptas till sakprövning.

Yrkandet om ogiltigförklaring

Föremålet för yrkandet om ogiltigförklaring

- 28 Till sin lydelse avser sökandens yrkande endast ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 28 december 1994 om avslag på klagomål nr R-654/94, och rör inte ogiltigförklaring av det beslut som direktören för JET fattade den 13 juni 1994, vilket var föremål för klagomålet.
- 29 Av fast rättspraxis följer dock att även om talan formellt sett är riktad mot avslaget på det föregående administrativa klagomålet, medför den ändå att förstainstansrätten skall pröva den rättsakt som har gått sökanden emot och som är föremål för hans klagomål (domstolens dom av den 17 januari 1989 i mål 293/87, Vainker mot parlamentet, Rec. s. 23, dom av den 26 januari 1989 i mål 224/87, Koutchoumoff mot kommissionen, Rec. s. 99, och dom av den 14 februari 1989 i mål 346/87, Bossi mot kommissionen, Rec. s. 303, samt förstainstansrättens dom av den 10 december 1992 i mål T-33/91, Williams mot revisionsrätten, Rec. s. II-2499).
- 30 I detta fall skall det således anses att talan även är riktad mot det beslut som direktören för JET fattade den 13 juni 1994.

Saken

- 31 Sökanden har till stöd för sitt yrkande om ogiltigförklaring huvudsakligen anfört fyra grunder vilka avser a) åsidosättande av omsorgsplikten, b) uppenbart oriktig bedömning, c) maktmissbruk och d) åsidosättande av artikel 8 i stadgarna och av tilläggsbestämmelserna.

- 32 Det bör påpekas att de tre första av de grunder som sökanden har anfört till stöd för sin talan om ogiltigförklaring endast kan ha en funktion att fylla om också den fjärde grunden kan godtas. Om det är riktigt som svaranden har hävdade beträffande sagda grund, nämligen att en sådan ändring av ställning som sökanden önskar är förbjuden enligt stadgarna och tilläggsbestämmelserna för deras genomförande, saknade administrationen utrymme för eget skön och var tvungen att handla på det sätt som den gjorde. I så fall skulle sökanden inte ha något berättigat intresse av att få det angripna beslutet ogiltigförklarat, eftersom en sådan ogiltigförklaring bara kan leda till att det fattas ett nytt beslut som i sak är identiskt med det ogiltigförklarade beslutet (domstolens dom av den 6 juli 1983 i mål 117/81, Geist mot kommissionen, Rec. s. 2191, punkt 7, förstainstansrättens dom av den 9 oktober 1992 i mål T-50/91, De Persio mot kommissionen, Rec. s. II-2365, punkterna 10 och 24, och dom av den 18 december 1992 i mål T-43/90, Díaz García mot parlamentet, Rec. s. II-2619, punkt 54).
- 33 Mot denna bakgrund anser förstainstansrätten det lämpligt att först pröva den fjärde grunden.

Den fjärde grunden: Åsidosättande av stadgarna och tilläggsbestämmelserna

Parternas argument

- 34 Sökanden har hänvisat till de argument som har utbyttts mellan parterna i målet Altmann vad angår den så kallade regeln om föregående avskedsansökan. Han har fäst vikt vid att redogöra för denna regels tillkomst, ursprungliga innehåll och de varierande sätt på vilka den har kommit till uttryck från det att den infördes i maj 1987 fram till dess att den omtolkades av styrelsen för JET i juli 1994, efter den "Note of Understanding" som utväxlades mellan kommissionen och parlamentet (se punkt 49 och följande punkter nedan). Enligt sökanden finns det inte, vare sig rättsligt eller faktiskt, några tillåtna eller rimliga skäl för sagda regel. Han anser att den har genomförts enbart i syfte att hindra personer i hans situation från att byta arbetsgivare, det vill säga att gå från UKAEA till kommissionen, genom att tvinga dem till arbetslöshet innan de kan söka en tillfällig gemenskapstjänst vid JET.

Enligt sökanden rör det sig om en avsiktlig politik som direktören och styrelsen för JET har fört sedan år 1987. I detta hänseende kan sökandens anklagelser i detta mål inte skiljas från de anklagelser som har gjorts av sökandena i målet Altmann, vilka för övrigt uttryckligen har hänvisat till hans fall för att styrka sina påståenden.

- 35 Sökanden har närmare bestämt hävdad att det enda praktiska resultatet av kommissionens ståndpunkt, som den framgår av det nya skäl som framfördes i beslutet av den 28 december 1994 för att motivera avslaget på hans ansökan, är en bibehållen verkan av regeln om "föregående avskedsansökan", trots att denna regel officiellt sett har övergivits. Om denna uppfattning är riktig, skulle det i själva verket innebära att en person som är anställd vid UKAEA och som tjänstgör vid JET inte kan byta arbetsgivare utan att sätta sin egen tjänst på spel och därmed löpa risken att förlora sin aktuella anställning. Han har erinrat om att "regler" av detta slag har införts upprepade gånger och med olika motiveringar, sedan den ovan nämnda domen i målet Ainsworth m. fl. mot kommissionen och rådet. Han har dessutom understrukt att dessa "regler" har ändrats eller omtolkats på begäran av kommissionen själv, efter att denna har framställt dem som stadgeenliga krav. Sökanden anser att de nya principer som har fastställts i det angripna beslutet är precis lika speciella och bara har ersatt regeln om "föregående avskedsansökan" för att skapa ett nytt hinder, trots att han numera uppfyller kravet på "returbiljett".
- 36 Enligt sökanden är svarandens hänvisning till artikel 5.2 i tilläggsbestämmelserna, för att motivera sin ståndpunkt, knuten till idén att ett byte av arbetsgivare är omöjligt om det inte inrättas en ledig tjänst inom JET. Sökanden anser att så bara skulle vara fallet om han var tvungen att lämna JET innan han ansökte om att få byta arbetsgivare, såsom det faktiskt gick till när den tidigare regeln om "föregående avskedsansökan" gällde. Eftersom denna regel inte längre tillämpas, drar sökanden slutsatsen att en person som befinner sig i hans situation kan begära byte av arbetsgivare utan att man för den skull behöver inrätta en ledig tjänst, och att artikel 5.2 i tilläggsbestämmelserna därför inte längre skall tillämpas.

- 37 Sökanden har vidare understrukt att förfarandet för rekrytering till en tjänst inom JET omfattar två faser. Först utses en person till tjänsten efter att ha genomgått ett allmänt uttagningsprov, och därpå följer anställningen, antingen som tillfälligt anställd vid kommissionen eller vid UKAEA. Kommissionens tolkning skulle innebära att Peter Stott, som enligt kommissionen har uppvisat fullt tillfredsställande resultat i sitt arbete som chef för experimentavdelning 1, åter måste påbörja den första fasen och gå igenom ett allmänt uttagningsprov som han klarade redan år 1981, bara för att han önskar att förfarandets andra fas skall återupptas. Enligt sökanden ger inte någon av bestämmelserna i vare sig stadgarna eller tilläggsbestämmelserna stöd för en sådan tolkning.
- 38 Svaranden har i sin svarsinlaga sagt sig inte vilja kommentera sökandens allmänna påståenden om att den rekryteringspolitik som sedan 1987 har bedrivits vid JET avsiktligt är ägnad att hindra personalen från att dra fördel av den ovan nämnda domen i målet Ainsworth m. fl. mot kommissionen och rådet, och att vissa regler har antagits i syfte att hindra personalen från att lämna UKAEA för en tjänst som tillfälligt anställd vid kommissionen. Enligt svaranden är dessa påståenden, och den eventuella diskriminering som sökanden anser sig ha utstått, inte relevanta i detta fall, då talan bara avser en ogiltigförklaring av beslutet av den 28 december 1994 och följderna av detta beslut.
- 39 I föreliggande mål har svaranden anmärkt att även om ingenting i artikel 8 i stadgarna uttryckligen och på ett otvetydigt sätt hindrar den ändring av ställning som sökanden begär, är det också så att stadgarna inte innehåller en enda bestämmelse om en sådan ändring. Svaranden anser dock att stadgarnas allmänna systematik och själva ordalydelsen av bestämmelserna leder till slutsatsen att en sådan ändring av ställning endast kan ske på det sätt som anges i det angripna beslutet.
- 40 Svaranden har således gjort gällande att artikel 8 i stadgarna bara ger två möjligheter. Antingen ställs personalen till förfogande för JET av UKAEA (och fortsätter att vara anställd av UKAEA under och efter projektet) eller så ställs den till förfogande av en annan medlem (och blir i så fall tillfälligt anställd vid Euratom under

projektet, för att återanställas av denna medlem efter det att projektet har avslutats). I detta hänseende har svaranden påpekat att Peter Stott har ett anställningsavtal med UKAEA som har ställt honom till förfogande för att arbeta i JET-projektet. Svaranden har också betonat det faktum att han fortsätter att vara anställd av UKAEA, och har därvid hänvisat till artiklarna 4.5, 5.5, 5.10, 7.2, 8.7, 8.10, 11.5, 12.1 och 13.5 i tilläggsbestämmelserna.

- 41 Svaranden har i övrigt hänvisat till artikel 9.1 i tilläggsbestämmelserna enligt vilken "en anställd upphör att tillhöra samarbetsprojektets personal när ... ii) den mellan direktören, arbetsgivaren och, i förekommande fall, moderorganisationen avtalade tjänstgöringsperioden löper ut; iii) tjänstgöringen upphör före avtalat datum, på begäran av direktören, moderorganisationen eller den anställde själv; iv) tjänsten upphör av något annat skäl som anges i de av arbetsgivaren uppställda anställningsvillkoren". Svaranden har preciserat att om en person som ingår i den personal som har ställts till förfogande av UKAEA önskar säga upp sitt anställningsavtal med denna organisation, regleras detta avsked av reglerna i artikel 9 i tilläggsbestämmelserna vilket också betyder att den berörda tjänsten inom JET blir ledig.
- 42 Svaranden har för övrigt anfört att om en person anmäler sig som sökande till en tjänst i JET genom att göra gällande att han ställs till förfogande av en annan medlem än UKAEA och har en "returbiljett" från denna medlem, måste han svara på ett meddelande om lediga tjänster och kan inte utses förrän efter det att han har gått igenom det uttagningsförfarande som föreskrivs i artikel 5 i tilläggsbestämmelserna.
- 43 Enligt svaranden kan ovannämnda förfaranden ibland överlappa varandra, till exempel i följande situation. Om ett meddelande om lediga tjänster offentliggörs inom JET, kan en person som ingår i den personal som UKAEA har ställt till projektets förfogande ansöka om att bli utsedd på grundval av en "returbiljett" och förhandla om att hans avtal med UKAEA skall sägas upp, att hans tjänstgöring vid JET genom UKAEA skall upphöra och att ny tjänstgöring genom en annan med-

lem än UKAEA skall ta vid (samt att han skall rekryteras som tillfälligt anställd vid kommissionen), på så sätt att hans avtal med UKAEA löper ut vid samma tidpunkt som hans nya ställning börjar gälla. Ett sådant förlopp kräver dock att det finns två olika tjänster, nämligen den tjänst vid JET för vilken han har ställts till förfogande av UKAEA och den tjänst vid JET för vilken han skall ställas till förfogande av en annan medlem som har försett honom med ”returbiljett”.

- 44 Om däremot en person som är anställd vid UKAEA och som står till förfogande för JET önskar att en annan medlem skall ställa honom till förfogande för den tjänst som han redan innehar — det vill säga om han vill fullgöra samma arbete på samma tjänst, men byta arbetsgivare — måste, enligt svaranden, den tjänst som denna person har som anställd vid UKAEA först ledigförklaras för att utlysas som ledig och sedan tillsättas efter en uttagning bland flera sökande, bland vilka personen i fråga skulle ingå.
- 45 Svaranden anser att detta förfarande är det enda tillämpliga enligt stadgarna och tilläggsbestämmelserna i det fall då en anställd vid UKAEA önskar ändrad ställning samtidigt som han vill behålla sin tjänst, vilket skulle vara fallet med just sökanden. Kommissionen har tillagt att denna tolkning är helt i linje med det resonemang som domstolen har fört i punkterna 34—38 i den ovan nämnda domen i målet Ainsworth m. fl. mot kommissionen och rådet, enligt vilket de särskilda regler som tillämpas på anställda vid UKAEA — och som skiljer sig från de regler som tillämpas på anställda som inte tillhör UKAEA — ansågs vara objektivt motiverade, mot bakgrund av den mycket speciella ställning som UKAEA har i egenkap av värdorganisation i JET.

Förstainstansrättens bedömning

- 46 Sökandens ståndpunkt går i huvudsak ut på att om en anställd vid UKAEA som står till förfogande för JET lyckas skaffa sig en ”returbiljett” från en annan medlem i JET än UKAEA, uppfyller han alla förutsättningar för att kunna begära att bli

rekryterad av kommissionen till en tillfällig tjänst vid gemenskapen i egenskap av "personal som ställs till förfogande av andra medlemmar i samarbetsprojektet än vårdorganisationen", i enlighet med artikel 8.5 i stadgarna, under förutsättning att han samtidigt säger upp sig vid UKAEA.

- 47 Svaranden har i sina inlagor varken bestridit eller medgivit att KTH:s skrivelse av den 2 maj 1994 utgör en giltig "returbiljett" enligt artikel 8.8 i stadgarna. Denna fråga togs inte upp i den angripna rättsakten och den är inte heller föremål för den förevarande talan. Svaranden anser ändå att en "returbiljett" som beviljas av en annan medlem i JET än UKAEA kan göra det möjligt att uppfylla villkoren för att ställas till förfogande av denna medlem. I sina svar på förstainstansrättens skriftliga frågor i målet Altmann har svaranden för övrigt uttryckligen hävdats att det i bestämmelserna i artikel 8 i stadgarna inte ställs något krav på att personal som "ställs till förfogande" av en medlem redan skall vara anställd av denna medlem, utan endast att denna skall åta sig att "återanställa" sådan personal enligt artikel 8.8. Det är dessutom ostridigt att flera medarbetare i projektgruppen vid JET anses vara "ställda till förfogande" av en medlem i JET, trots att de för närvarande inte är knutna till denna medlem genom anställning, utan bara genom ett löfte om framtida anställning (se punkt 83 i domen i målet Altmann).
- 48 Svaranden har ändå hävdats att det i vilket fall som helst är omöjligt att tillgodose sökandens specifika önskemål utan att bryta mot stadgarna och tilläggsbestämmelserna. Av svarandens argumentation, såsom den har klargjorts genom de diskussioner som har förts inför förstainstansrätten såväl i föreliggande mål som i målet Altmann, framgår att kommissionen ger artikel 8.4 i stadgarna en generell tolkning enligt vilken de anställda vid UKAEA som ställs till förfogande för JET är skyldiga att förbli i tjänst hos denna organisation under hela tjänstgöringsperioden, om de inte skall förlora sin tjänst vid JET, och detta även om de hittar en annan medlemsorganisation som är benägen att själv ställa dem till förfogande för JET och att bevilja dem en "returbiljett" för det ändamålet.
- 49 I detta avseende innebär svarandens ståndpunkt, som huvudsakligen är grundad på artikel 8 i stadgarna och artikel 9.1 i tilläggsbestämmelserna, att ett byte av arbetsgivare av det slag som sökanden önskar bara är möjligt om han först säger upp sig

vid UKAEA. Enligt kommissionen skulle det ipso facto (i kraft av själva sakförhållandet) betyda att den tjänst som han hittills har innehaft vid JET blir ledig. Den logiska följderna av denna ståndpunkt skulle vara att sökanden inte har möjlighet att byta arbetsgivare samtidigt som han behåller sin tjänst vid JET, då denna tjänst måste göras ledig genom att han klipper avtalsbanden till den tidigare arbetsgivaren. Om sökanden önskar rekryteras som tillfälligt gemenskapsanställd, är han således tvungen att söka den tjänst som således har blivit ledig eller en annan tjänst som också är ledig, vilket i förekommande fall kan ske i konkurrens med andra sökande.

- 50 Denna ståndpunkt uttrycktes första gången i punkt 17.4 i den "Årsrapport angående personalärenden år 1986/87" (bilaga A8.6 till ansökan) som sammanställdes med avseende på sammanträdet i JET: s verkställighetskommitté den 14 och 15 maj 1987 (det vill säga fyra månader efter ovannämnda dom i målet Ainsworth m. fl. mot kommissionen och rådet):

"De medarbetare i projektgruppen vid JET som önskar byta arbetsgivare på det sätt som avses i artikel 1.1 i tilläggsbestämmelserna skall först säga upp sig och lämna projektet i enlighet med stadgarna för JET. De kan då på nytt söka en tjänst vid projektet och bli föremål för uttagning på vedertaget sätt."

- 51 Kommissionen var klar och tydlig i det utkast till handling som förbereddes med avseende på styrelsesammanträdet i JET den 6 och 7 juli 1994 (bilaga 9 till ansökan). Trots att svaranden har hävdats att sökanden gör fel i att åberopa ett utkast som enligt kommissionen aldrig har utnytt i en slutgiltig handling eller ett slutgiltigt beslut, har den inte bestridit vare sig äktheten av eller innehållet i denna handling och inte heller det faktum att den härrör från JET: s styrelseorgan. Handlingen har följande lydelse:

"Regel om föregående avskedsansökan

3. Denna regel har införts av direktören för JET med anledning av att Europeiska gemenskapernas domstol i sin dom från år 1987 gjorde en hänvisning till kommis-

sionens beslut att sätta stopp för det diskriminerande förfarande som tillämpades på brittiska medborgare som utsågs till tjänster inom JET och som innebar att de först var tvungna att rekryteras av UKAEA, vare sig de ville eller inte. Förfarandet har således ändrats för att möjliggöra för brittiska medborgare att vid tidpunkten för sin ansökan till en tjänst i projektgruppen vid JET uppge önskemål om vilken medlem som skall ställa dem till förfogande för projektet.

4. Det fanns farhågor för att denna ändring kunde göra det möjligt för personal vid AEA som redan innehade tjänster i projektgruppen att erhålla returbiljetter från andra medlemmar än UKAEA och använda dem för att anmäla sig som sökande till lediga tjänster inom projektgruppen samt räkna med att om de blev utsedda så skulle de komma att få ställning som anställda vid Euratom. Direktören för JET var verkligen av den, förmodligen riktiga, uppfattningen att man kunde föreställa sig situationer som tillät att detta skedde.

5. Av den anledningen införde direktören för JET en regel som var avsedd att förhindra en sådan utveckling, och lät infoga den i en handling från JET: s styrelse med beteckningen 90/JC 42/7.2 och rubriken 'Ledningsåtgärder i fråga om rekrytering och omflyttning av personal'. Styrelsen för JET tog fasta på denna handling. De relevanta reglerna är följande:

1.2.1 Medarbetarna i projektgruppen vid JET kan söka andra lediga tjänster inom projektgruppen. De som utses flyttas i regel över till sin nya tjänst inom tre månader efter det att de har utsetts, om inte någon annan överenskommelse har träffats med projektet.

1.2.2 En medarbetare i projektgruppen skall förbli i tjänst hos sin arbetsgivare under tiden för sin tjänstgöring vid JET. Denna regel skall tillämpas oberoende av varje ändring av medarbetarens arbetsuppgifter under tjänstgöringstiden, till exempel genom att han flyttas till en annan tjänst inom projektgruppen. Om han lämnar tjänsten hos sin arbetsgivare, skall tjänstgöringen vid JET upphöra samtidigt.

6. Den faktiska tillämpningen av regel 1.2.2 betydde att en anställd vid AEA som ingick i projektgruppen vid JET, och som önskade anmäla sig som sökande till en Euratom-tjänst vid JET genom att skaffa sig en returbiljett utfärdad av en annan medlem än AEA, måste säga upp sig från projektet och från AEA innan han lämnade in sin ansökan. Den juridiske rådgivaren vid AEA invände mot denna regel, men kommissionens rättstjänst godkände den. Rättstjänsten utgick från att detta krav var en följd av stadgarna för JET och byggde på principen att en medarbetare i projektgruppen inte kan ställas till förfogande av två arbetsgivare samtidigt. Denna regel har godkänts av styrelsen för JET.”

52 Till följd av den ”Note of Understanding” som utväxlades mellan kommissionen och parlamentet den 4 maj 1994 (se punkt 22 i den idag meddelade domen i målet Altmann) antogs en ny version av regeln om ”föregående avskedsansökan”, enligt vilken en anställd som UKAEA har ställt till förfogande för JET kan placeras på en ledig tjänst av en annan medlem i JET och därmed rekryteras som tillfälligt gemenskapsanställd i enlighet med artikel 8.5 i stadgarna, under förutsättning att han den dag då han utses av kommissionens tillsättningsmyndighet inte längre ställs till förfogande av UKAEA och att han har erhållit en ”returbiljett” från den andra medlem i JET som ställer honom till förfogande (se bland annat promemoriorna av den 17 november och den 6 december 1994 från personalchefen för JET, O’Hara, bilaga 10 till ansökan).

53 För att den således ändrade regeln skall kunna tillämpas krävs det dock att det finns två olika tjänster, nämligen den tjänst för vilken den anställde ursprungligen ställdes till förfogande av UKAEA och den tjänst för vilken han i fortsättningen skall ställas till förfogande av den andra medlem som förser honom med en ”returbiljett”. Som regeln tidigare var utformad måste den anställde i ett sådant fall säga upp sig från UKAEA innan han ens anmälde sig som sökande till en annan ledig tjänst, om han önskade att en annan medlemsorganisation i JET skulle placera honom på tjänsten. Numera har han möjlighet att under sådana förhållanden anmäla sig som sökande till den berörda tjänsten och bara säga upp sig från UKAEA om han utses.

- 54 Den ändrade regeln förändrar dock på intet vis situationen för den anställde som ställs till förfogande för JET av UKAEA och som önskar bli rekryterad till en tillfällig anställning vid gemenskapen genom att ställas till förfogande av en annan medlemsorganisation, samtidigt som han behåller sin tjänst vid JET. Enligt kommissionen måste denne anställde först av allt säga upp sig från UKAEA. Han måste därefter anmäla sig som sökande till den ledigförklarade tjänst som han tidigare innehade, vilket i förekommande fall kan ske i konkurrens med andra sökande, varvid han löper risken att inte bli återanställd.
- 55 Mot bakgrund av hur regeln om "föregående avskedsansökan" har beskrivits ovan finner förstainstansrätten att denna regel inte är avskaffad, i motsats till vad man i "Note of Understanding" av den 4 maj 1994 låter förstå.
- 56 Vid bedömningen av om regeln är välgrundad bör hållas i minnet att svaranden särskilt har återopat artikel 9.1 iv i tilläggsbestämmelserna, enligt vilken "en anställd upphör att tillhöra samarbetsprojektets personal när ... tjänsten upphör av något annat skäl som anges i de av arbetsgivaren uppställda anställningsvillkoren". Enligt kommissionen måste detta innebära att en anställd som UKAEA ställer till förfogande för JET inte kan träda i tjänst hos en annan medlemsorganisation utan att förlora den tjänst som han innehar i JET, eftersom en sådan överflyttning medför ett byte av arbetsgivare, från UKAEA till gemenskapen. Enligt den förklaring som O'Hara vid förhandlingen lämnade som svar på förstainstansrättens fråga, skulle däremot en anställd som ställs till förfogande för JET av en annan medlem än UKAEA, och som kommissionen således har rekryterat som tillfälligt gemenskapsanställd, fritt kunna byta moderorganisation ("parent organisation", det vill säga den organisation som ställer den anställde till förfogande) under tjänstgöringstiden utan att förlora sin tjänst, eftersom han behåller samma arbetsgivare, nämligen gemenskapen. Som exempel togs två anställda som ställts till förfogande för JET, den ene av den franska medlemmen och den andre av UKAEA, och som båda är intresserade av en anställning som erbjuds av den belgiska medlemmen, med fortsatt tjänstgöring vid projektet under den period som ursprungligen har avtalats. I det första fallet skulle den anställde vara fri att teckna ett sådant anställningsavtal, samtidigt som han behöll sin tjänst vid JET, med hjälp av en enkel

skrivelse med uppgift om "förändringen" i fråga om vilken moderorganisation som ställer honom till förfogande. I det andra fallet skulle den anställde inte kunna svara på erbjudandet utan att förlora sin tjänst vid JET.

- 57 Om denna tolkning godtogs, skulle den kunna föranleda förstainstansrätten att dra slutsatsen att artikel 9.1 i tilläggsbestämmelserna står i uppenbar strid med den allmänna principen om likabehandling och att den därför inte skall tillämpas. Denna tolkning skulle nämligen få till följd att rörligheten för de anställda som UKAEA ställer till förfogande för JET hindrades jämfört med andra europeiska forskare vid JET, utan att det finns något som helst objektiva skäl för detta hinder vare sig på grund av samarbetsprojektets natur och särdrag eller värdorganisationens särskilda ställning. Det finns tvärtom anledning att erinra om vad som framgår av punkterna 25—27 i den ovan nämnda domen i målet Ainsworth m. fl. mot kommissionen och rådet, nämligen att om alla sökande till en tjänst vid JET är fria att vända sig till den moderorganisation de önskar, måste de under sin tjänstgöringsperiod tillerkännas en motsvarande frihet att byta moderorganisation. Eftersom en sådan frihet tillerkänns anställda som ställs till förfogande för samarbetsprojektet av en annan medlemsorganisation än UKAEA, måste den också tillkomma anställda som ställs till förfogande av UKAEA.
- 58 I punkterna 92—117 i den idag meddelade domen i målet Altmann har förstainstansrätten dessutom fastslagit att den genom artiklarna 8.4 och 8.5 inrättade skillnaden i behandling mellan personal som ställs till förfogande för JET av UKAEA och personal som ställs till förfogande av samarbetsprojektets andra medlemmar inte längre är objektiva motiverad. I den mån som den av svaranden föreslagna tolkningen av artikel 9.1 i tilläggsbestämmelserna bidrar till att upprätthålla denna skillnad i behandling, måste även den förkastas.
- 59 Förstainstansrätten anser likväl att en sådan tolkning inte kan utläsas av stadgarna, som inte innehåller något förbud mot att en medarbetare i projektgruppen vid JET som ställs till förfogande av UKAEA skall kunna ställas till förfogande av en annan medlem under sin karriär. I detta hänseende bör understrykas att den person som övergår från en anställning vid UKAEA till en anställning vid kommissionen bara

förlorar en arbetsgivare för att finna en annan, och det utan att bli arbetslös under det rent begreppsmässiga intervall som åtskiljer de två på varandra följande tjänsterna. Förstainstansrätten har för övrigt funnit att en sådan tolkning varken tillämpas vid förlängning eller förnyande av det avtal genom vilket en anställd är knuten till sin moderorganisation, eller vid förlängning eller förnyande av den anställdes tjänstgöringsperiod, som fastställs för viss tid genom överenskommelse mellan JET och moderorganisationen (Peter Stott utgör själv ett exempel på detta, eftersom hans placering vid JET har förnyats upprepade gånger), trots att sådana händelser, enligt kommissionens resonemang, borde medföra att den berörde anställde förlorar sin tjänst vid JET genom en bokstavlig tillämpning av artikel 9.1 ii och iv (för anställda vid UKAEA) eller artikel 9.2 (för andra medlemmars anställda) i tilläggsbestämmelserna. Genom att låta en sådan tolkning vara förbehållen ett enda fall, nämligen sökandens, har svaranden på ett konstlat vis utvidgat tillämpningsområdet för artikel 9 i tilläggsbestämmelserna till att omfatta ett fall för vilken dessa bestämmelser uppenbarligen inte var tänkta.

- 60 Svaranden har dessutom bortsett från att rekryteringen, och därmed anställningsförhållandet, utgör ett instrument i samband med uttagningsförfarandet för tillsättning av en tjänst vid JET. I detta fall har sökanden redan gått igenom det uttagningsförfarande som föreskrivs i artikel 5 i tilläggsbestämmelserna, antingen när han ursprungligen rekryterades eller när han sökte den tjänst som han för närvarande innehar. Parterna är för övrigt överens om att nämnda uttagningsförfarande helt skiljer sig från rekryteringen av kommissionen, eller i förekommande fall av UKAEA, och de formkrav som då skall uppfyllas och som gör det möjligt att utses till tjänsten i fråga på de villkor som har fastställts i artiklarna 8.4 och 8.5 i stadgarna. Detta föreskrivs uttryckligen i artikel 4.2.2 d i stadgarna beträffande projektets direktör och högre chefer, och i artikel 5 i tilläggsbestämmelserna beträffande annan personal. Det framgår av handlingarna i målet att i flera fall har en person först utsetts till en tjänst vid JET och först därefter rekryterats av en medlem, och det endast för att tillgodose kraven i artiklarna 8.1, 8.4 och 8.5 i stadgarna när någon inte kan hänföras till kategorin "annan personal".

- 61 Mot denna bakgrund anser förstainstansrätten att sådana händelser som byte av "sponsoring member" eller övergång från en anställning vid UKAEA till en

anställning vid en annan medlemsorganisation inte får påverka den berördes rätt att behålla sin tjänst vid JET.

- 62 Svaranden har således genom att avslå sökandens klagomål på den fristående grund som anges i punkt 15 ovan — såsom denna grund har utvecklats i svarsinlagen och preciserats under det muntliga förfarandet — till följd av en oriktig tolkning felaktigt tillämpat de relevanta bestämmelserna i stadgarna och tilläggsbestämmelserna och har därigenom åsidosatt dessa bestämmelser.
- 63 Eftersom nämnda grund inte gör besluten att avslå sökandens ansökan och klagomål rättsligt befogade, bör det kontrolleras om det kan finnas rättsligt fog för de angripna rättsakterna i de övriga grunder på vilka de har antagits, det vill säga tillsättningsmyndighetens vida utrymme för skönsmässig bedömning i fråga om rekrytering, sett mot bakgrund av de budgetsvårigheter som rådde vid tidpunkten och utsikterna att JET skulle avslutas år 1996.
- 64 I detta hänseende bör erinras om lydelsen av artikel 8.1 i stadgarna enligt vilken ”medarbetarna i projektgruppen rekryteras i enlighet med bestämmelserna i punkterna 8.4 och 8.5” och att det i artikel 8.5 föreskrivs att ”den personal som ställs till förfogande av andra medlemmar i samarbetsprojektet än vårdorganisationen, samt all annan personal, [rekryteras] av kommissionen till tillfälliga tjänster ... och placeras i samarbetsprojektet av kommissionen”. I artikel 5.10 i tilläggsbestämmelserna anges på samma sätt att när det slutliga beslutet om uttagning av en anställd till JET väl är fattat i enlighet med artikel 5.9 i nämnda tilläggsbestämmelser, ”rekryterar direktören ... den utsedde anställde som tillfälligt anställd vid Europeiska gemenskaperna”, med stöd av de befogenheter som kommissionen har delegerat till honom i enlighet med artikel 5.11 i dessa tilläggsbestämmelser.

65 Den upprepade användningen av presens indikativ ("rekryteras", "placeras", "rekryterar") i dessa bestämmelser anger att när den fas för uttagning av personal som beskrivs i artikel 5 i tilläggsbestämmelserna väl är avslutad, har kommissionen i praktiken inte längre något utrymme för skönsmässig bedömning i fråga om rekrytering till JET. Den vida befogenhet för skönsmässig bedömning som institutionerna har på området kan bara utövas i samband med uttagningen av den kvalificerade personal som ställs till förfogande av medlemmarna i samarbetsprojektet, enligt det förfarande som anges i artikel 5 i tilläggsbestämmelserna (se även artikel 8.2 i stadgarna, där det är fråga om att "ge direktören för projektet så vida befogenheter som möjligt vad angår valet av personal"). Kommissionens senare ingripande, för att rekrytera härigenom uttagen personal som tillfälligt gemenskapsanställda, utgör följaktligen bara en administrativ formalitet som är avsedd att ge verkan åt de ovan nämnda bestämmelserna i artiklarna 8.1 och 8.5 i stadgarna.

66 Eftersom sökanden kunde intyga både att den svenska medlemmen av JET var beredd att stadgeenligt ställa honom till förfogande och att hans tjänst ingick i förteckningen över tjänster vid JET, var svaranden skyldig att rekrytera Peter Stott till en tillfällig tjänst vid gemenskapen, oberoende av vad den kunde ha för budgetvårigheter eller att projektet snart skulle avslutas.

67 Av detta följer att då direktören för JET och senare kommissionen gjorde rekryteringen av Peter Stott som tillfälligt gemenskapsanställd beroende av ospecificerade budgetära överväganden, samtidigt som de avstod från att kontrollera om han uppfyllde de båda villkor som anges i punkt 66 ovan, ansåg de sig ha en befogenhet för skönsmässig bedömning som inte tillkom dem under rådande omständigheter och felbedömde samtidigt räckvidden av artiklarna 8.1 och 8.5 i stadgarna och artikel 5.10 i tilläggsbestämmelserna.

- 68 Av vad som ovan har anförts följer att svaranden, när den antog de angripna rättsakterna, saknade rättsligt fog för sina beslut och åsidosatte artiklarna 8.1 och 8.5 i stadgarna samt artiklarna 5 och 9 i tilläggsbestämmelserna. Yrkandet om ogiltigförklaring kan således bifallas på den fjärde av sökandens grunder, utan att förstainstansrätten behöver ta ställning till de övriga grunder som har åberopats till stöd för detta yrkande.

Yrkandet om föreläggande

- 69 Yrkandet om föreläggande skall avvisas i enlighet med fast rättspraxis. Det tillkommer nämligen inte gemenskapsdomstolarna att rikta förelägganden till institutionerna vid sin legalitetsprövning, eftersom det ankommer på den berörda institutionen att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa en dom som har meddelats i samband med en talan om ogiltigförklaring (domstolens dom av den 13 december 1989 i mål C-100/88, Oyowe och Traore mot kommissionen, Rec. s. 4285, punkt 19, se för senaste rättspraxis förstainstansrättens dom av den 13 december 1995 i mål T-109/94, Windpark Groothusen, REG s. II-3007).

Skadeståndsyrkandet

- 70 Skadeståndsanspråket förekom redan i sökandens klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna. Detta klagomål var riktat mot en rättsakt som gick sökanden emot, nämligen det uttryckliga beslutet om avslag på den ansökan som han på korrekt sätt hade ingivit den 16 maj 1994 angående rekrytering som tillfälligt gemenskapsanställd, ett beslut som delgavs honom genom skrivelse av den 13 juni 1994 från direktören för JET. Mot denna bakgrund måste skadeståndsanspråket anses

vara framställt inom ramen för artikel 152 i Euratomfördraget och artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna, vars bestämmelser sökanden har iakttagit. Yrkandet, som är inskränkt till att avse ersättning för den skada som har ett direkt samband med den rättsakt som går sökanden emot, kan följaktligen upptas till prövning.

71 I sak kan påpekas att sökandens yrkande avser ersättning för den skada som han påstår sig ha lidit till följd av svarandens avslag på hans rekryteringsansökan av den 16 maj 1994.

72 I detta avseende bör understrykas att enligt fast rättspraxis (domstolens domar av den 27 januari 1982 i mål 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 och 5/81, Birra Wührer m. fl. mot rådet och kommissionen, Rec. s. 85, punkt 9, och i mål 51/81, De Franceschi mot rådet och kommissionen, Rec. s. 117, punkt 9, samt förstainstansrättens dom av den 18 maj 1995 i mål T-478/93, Wafer Zoo mot kommissionen, REG s. II-1479, punkt 49) måste den skada för vilken ersättning begärs vara verklig och säker. I detta fall är dock bedömningen av om den av sökanden åberopade skadan är verklig beroende av huruvida han på förhand hade tillerkänts en rätt att av svaranden bli rekryterad till en tillfällig tjänst vid gemenskapen efter sin ansökan den 16 maj 1994. En sådan rätt kan dock bara tillerkännas sökanden om en prövning utvisar att hans ansökan uppfyller dels de allmänna kraven i anställningsvillkoren, särskilt artikel 12 i dessa, vad gäller rekrytering av anställda till Europeiska gemenskaperna, dels kravet på att en annan medlem i JET än UKAEA skall ställa honom till förfogande, på det sätt som avses i artiklarna 8.5 och 8.8 i stadgarna. En sådan prövning har ännu inte gjorts, men bör komma att göras i samband med de åtgärder som skall vidtas för att följa förstainstansrättens dom och som det åligger kommissionen att vidta enligt artikel 149 i Euratomfördraget (artikel 176 i EG-fördraget). Även om den omständigheten att de angripna besluten är rättsstridiga, och därmed skall ogiltigförklaras, i princip kan medföra skadeståndsskyldighet för gemenskapen, kan denna skadeståndsskyldighet i praktiken bara inträda om den sökande — i det fall hans ansökan inte hade avslagits på rättsstridiga grunder

— skulle ha rekryterats till en tjänst som tillfälligt anställd vid gemenskaperna tack vare att han uppfyllde alla föreskrivna krav för en sådan rekrytering inom ramen för JET.

- 73 Med hänsyn till vad som har anförts ovan anser förstainstansrätten att den inte i det nuvarande läget kan ta ställning till sökandens skadeståndsyrkande och att detta yrkande därför skall ogillas som för tidigt framställt.

Rättegångskostnader

- 74 Enligt lydelsen av artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Enligt lydelsen av artikel 87.3 i rättegångsreglerna kan rätten besluta att kostnaderna skall delas eller att vardera parten skall bära sin kostnad, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, eller om särskilda omständigheter motiverar det. I tvister mellan gemenskaperna och deras anställda skall, enligt artikel 88 i dessa rättegångsregler, institutionerna bära sina kostnader.
- 75 Eftersom svaranden i huvudsak är tappande part, anser förstainstansrätten det vara en rättvis tillämpning av dessa regler att förplikta svaranden att utöver sina egna kostnader även ersätta sökandens rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande dom:

- 1) Kommissionens beslut att inte rekrytera sökanden till en tillfällig tjänst vid gemenskapen i enlighet med artikel 8.5 i JET: s stadgar, vilket delgavs sökanden genom skrivelse av den 13 juni 1994 från direktören för JET, och kommissionens beslut av den 28 december 1994 om avslag på det klagomål som sökanden hade anfört mot detta beslut, ogiltigförklaras.
- 2) Talan ogillas i övrigt.
- 3) Svaranden skall utöver sina egna kostnader även ersätta sökandens rättegångskostnader.

Kirschner

Bellamy

Kalogeropoulos

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 12 december 1996.

H. Jung

H. Kirschner

Justitiesekreterare

Ordförande